

[Steen Folke]

er, at underdirektør Sørensen fra søværnets materielkommando, der har gennemgået de skibe, nok mener at kunne udtale sig om det. Han kan i sin rapport sige: disse skibe er beregnede til transport af pilgrimme. Jeg mener, det er en skandale, at søværnets materielkommando udtaler sig på et så løst grundlag, et grundlag, der efter alt oplyst alene går ud på, at det har rederen såmænd fortalt dem. Der må være grænser for, hvor naiv man kan være, selv her i Danmark, og selv om man hører under forsvaret.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg mener ikke, at man på grundlag af den udtalelse, der er kommet fra søværnet, kan sige, der er tale om skibe beregnede til krigsformål. At man har henvist til, at det er meddelt, at de ønskes anvendt til transport af pilgrimme, kan der ikke være noget som helst forkert i, eftersom man henviser til en oplysning, som man må regne med er givet af dem, der har bestilt skibene.

Jeg glemte før at svare på et spørgsmål, hr. Askjær Jørgensen stillede, nemlig om der, hvis man undlod at opfylde leverancen, som den er bestilt, var andre værfter rundt omkring i verden, der var parate til at levere skibene. Ja, jeg tror, man kan garantere for, at der er værfter nok, der vil være det. Det eneste, der ville blive ramt i denne sag, hvis man ændrede standpunkt i forhold til tidligere, er Helsingør Værft, og det er jo egentlig blevet ramt nok i forvejen.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne spørge justitsministeren, hvem der efter ministerens mening har ansvaret for den overtrædelse, der er sket af våbeneksportloven, hvis det nu viser sig, at disse skibe, når de er leveret, direkte bliver anvendt på den måde, som hr. Steen Folke efter min mening meget overbevisende har sandsynliggjort her. Er det søværnets materielkommando, er det ministeren, der har ansvaret for, at Danmark har eksporteret krigsskibe til det krigsførende Irak?

Knud Lind (FP):

Jeg vil også i samme forbindelse spørge ministeren, om det ikke er noget vanskeligt for Danmark, når man har fået en ordre, at se længere frem i tiden. Disse skibe kan i

øvrigt blive solgt til hvem som helst, og derfor håber jeg, ministeren vil give mig ret i, at man må gå ud fra den ordre, man får, og gå ud fra de oplysninger, man får, og ikke fra, hvad man ønsker senere at sælge. Et skib har en ret lang levetid og kan i realiteten blive lavet om op til flere gange.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ansvaret for administrationen af denne lovgivning er ganske klart mit i dag, og det var den tidligere justitsministers ansvar, dengang der blev givet den meddelelse, jeg nævnte før, i begyndelsen af 1982. Der er ikke nogen som helst tvivl om, hvem der har det egentlige ansvar. Vores beslutning hviler på oplysning fra sagkundskaben, men ansvaret må selvfølgelig være hos den minister, der forvalter loven.

Til hr. Knud Lind vil jeg sige: det er rigtigt, at hvad der senere sker med en leverance, kan man selvsagt ikke vide alverden om. Der blev sagt før: er det krigsmateriel, når det er indrettet på den måde, det er? Det mener søværnet ikke.

Med hensyn til, om et land, når det har et civilt præget transportskib til rådighed, foretager forskellige ting med henblik på at gardere sig i en krigssituation – det er selvfølgelig muligt, at man gør det senere – er det ikke fuldstændig afgørende, hvordan man indretter skibet på forhånd. Hvad angår udbygning af et skib til krigsformål, er fantasien stor i ethvert land, og mulighederne er store. Selvfølgelig kan man ikke følge leverancen så langt, at man kan gardere sig imod forandringer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1095

4) Til *industriministeren* af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren tage skridt til, at de statslige udgifter til samtlige erhvervsstøtteordninger – herunder K-låneordningen, eksportfinansieringsfonden og skibskreditfonden – fremgår af finansloven i overensstemmelse med grundlovens bestemmelse om, at ingen udgift må afholdes uden folketingets samtykke?«